

Machtig tussendoortje

Alweer enige tijd geleden kwam Studio One 2.5 uit. Hoewel geen volledig nieuwe release qua nummering, bevat deze update toch genoeg nieuwigheden en verbeteringen.

door Stefan Robbers > stefan@interface.nl

Studio One staat nog sterker in de belangstelling na de update naar 2.5. Dat komt niet alleen door de nieuwe features, maar ook omdat meer en meer daw-gebruikers het zien als een serieus alternatief voor de andere daw's. Is er dan zo veel mis met die concurrentie? Ja en nee. Studio One is relatief nieuw en heeft een frisse, moderne opzet, en dat maakt de workflow tamelijk eenvoudig en doortastend. Verder heeft de audio-engine een uitstekende geluidskwaliteit, en dat is erg belangrijk. Als jarenlange Logic-gebruiker was ik benieuwd naar beide

aspecten, en vooral ook of er in Studio One niets essentieels ontbreekt.

Waarom Studio One?

De geschiedenis van Studio One is nog kort: het is gemaakt door twee programmeurs die ooit aan de basis stonden van Steinberg's Nuendo, en die ook aan Cubase werkten. Met Studio One maakten ze een verse start, waarbij de nadruk lag op eenvoud en kwaliteit. Die eenvoud is natuurlijk relatief, want daw-gebruikers zijn veeleisend en willen allerlei soorten audio-, midi- en plug-in-varianties/manipulaties. Daarom valt er, ook voor door-

gewinterde daw-gebruikers, een hoop te leren als je met Studio One begint. Het uiterlijk en de opzet van Studio One zijn gelukkig zeer herkenbaar voor gebruikers van andere daw's.

Centraal in beeld het Arrangementvenster, met van boven naar beneden tracks en van links naar rechts de tijdlijn. Rechts daarvan de browser, onderaan de editors en mixer. Men hanteert grotendeels het single window-principe. Voor wie toch twee monitoren heeft of meer wil zien, zijn enkele deelschermen uit het centrale frame te trekken en zo kun je deze beeldvullend op een tweede scherm plaatsen.

Nieuw in 2.5

Studio One is verkrijgbaar in een aantal smaken (zie kader). Versie 2.5 is een tussenversie met veel bugfixes, maar ook diverse interessante nieuwigheden. De makers benadrukken dat ze erg veel aandacht besteden aan feedback van gebruikers en goed naar de functies van

andere daw's kijken, en dat is te merken: Zo is in deze versie de comping sterk verbeterd.

Comping is het opnemen van meerdere takes van hetzelfde audiofragment, waaruit je de beste stukken selecteert om zo tot het optimale eindresultaat te komen. Met slimme shortcuts werkt dit allemaal heerlijk snel en overzichtelijk. Enigszins verwant hieraan, zijn de verbeteringen aan de foldertracks. Deze groepen van sporen kun je nu als een geheel knippen, plakken, verplaatsen en kopiëren in de tijdlijn waarbij je de golfvorm in de folder-track ziet. Ook de zichtbaarheid van events in

groepen en lagen is verbeterd. Dat alles levert een overzichtelijker en duidelijker totaalplaatje op.

Online zoeken

Inmiddels zijn 64-bit-versies van programma's onder zowel Mac OS X als Windows aardig ingeburgerd. Nieuw is mogelijkheid om macro's ook 64-bits te gebruiken. Met macro's kun je een reeks handelingen opnemen en onder een knop en/of keyboard shortcut zetten. Niet alleen kun je zo veel sneller werken maar het voorziet ook in functionaliteit die je misschien mist in andere daw's. Het duurde wel even voordat ik uitgezocht had hoe je macro's installeert, aanzet en gebruikt.

Dat brengt me meteen op een van de zwakkere punten van Studio One: de handleiding. Deze is niet erg uitgebreid of duidelijk, en voor sommige functies zoals macro's moet je online gaan zoeken. Wat men dan weer wel heel goed gedaan heeft is de 'exchange'; het gebruikersforum. Daar vind je veel informatie, maar ook diverse downloads, zoals complete macro's die gebruikers bedacht hebben. De browser van Studio One kan direct online

met het forum communiceren en zo kun je behoorlijk wat uitbreidingen aan de software toevoegen.

Nog even over 64-bit: de interne audio-engine in de Professional-versie heeft een precisie van 64-bit, en ik vermoed dat dit de belangrijkste reden is voor het feit dat de mixen ontzettend goed klinken. Want zelfs bij gebruik van veel sporen en plug-ins blijft de mix helder, strak in het laag en warm klinken. Je kunt diverse daw's moeilijk rechtstreeks met elkaar vergelijken maar in mijn oren is Studio One echt een van de best klinkende. En dat is toch wel een heel belangrijk, zo niet het belangrijkste aspect van een daw.

Ik ondervond hier en daar wel wat kleine probleempjes met sommige functies. Zo werd soms een extern instrument niet gevonden of aangestuurd, of gaf deze geen input. Ook de metronoom en pre-rollfunctie deden niet altijd wat ik ingesteld had. Een herstart van het programma lost dat dan wel weer op. Maar dat neemt niet weg dat men nog wel kritisch naar dit soort punten moet kijken, want het verstoort soms de doorgaans snelle en prettige workflow.

Handig

Een speciaal onderdeel van Studio One (alleen Pro-versie) is de Project-optie. Dit is een complete editor om meerdere tracks achter elkaar te plaatsen, met masteringplug-ins te bewerken, te analyseren en naar keuze op een cd te branden, of te exporteren als ddp-bestand (voor een cd-productie in een fabriek). Standaard biedt Project een tijdlijn waar je nummers achter elkaar kunt zetten en kunt crossfaden. Een groot deel van het scherm is toegekend aan een grafische equalizer en een fase-correlatiemeter.

SPECIFICATIES

Nieuw in versie 2.5

- comping/editing-verbeteringen
- listen tool aangepast
- solo van layers en groups
- grafische weergave van events in layers
- weergave van grouped layers
- editing van folder tracks
- weergave van golfvormen in folder tracks
- record modus-aanpassingen voor note repeats, erase mode en input quantize
- simultane rendering van alle stems (tracks)
- notepad-optie bij de songinformatie
- aanpassingen track transform-functie
- multi-output instruments in track transform
- pre-record-functie
- instrument output-, bus- en rewirekanalen kunnen dienen als input voor audio-trackopnamen
- record offset-functie
- automation aanpassingen
- ingebouwde effecten beschikken nu over een parallel-functie
- waterfall en curve mode voor de ProEQ en project
- ProEQ sidechain
- uitbreidingen aan de Chorus, multiband dynamics, Ampirex XT plug-ins
- macro toolbar 64-bit support voor Mac OS X

Versies

Van Studio One bestaan drie versies waarvan we de meest uitgebreide, de Professional, getest hebben. Deze heeft als enige een ingebouwde versie van Melodyne, 64-bit audioprocesing, ondersteuning voor Quicktime video en de mastering Suite (Project). De Pro-versie heeft ook het grootste aantal plug-ins (31), waaronder een multibandcompressor, een convolutiegalm, een impulse maker en de optie om externe hardware te integreren, waarbij de delay gecompenseerd wordt. De Artist- en Producer-versies hebben deze niet en moeten het doen met 26 plug-ins. Alle drie worden ze geleverd met vier virtuele instrumenten; drie sampleplayers, waarvan een MPC-achtige drumplayer en een monofone subtractieve synth.

Je kunt zowat alles slepen en droppen en dat werkt heerlijk snel

>> Project is ook een prettige tool om verschillende versies van nummers te vergelijken, doordat je met een druk op de knop kunt verspringen van positie. Je kunt dan de gain per nummer instellen, en op basis van een rms-meter gelijk maken. Handig om bijvoorbeeld pre-masters en masters met elkaar te vergelijken.

Onafhankelijk

Studio One synchroniseert goed met (externe) midi-apparatuur. Wat ik vooral erg handig vind, is dat je een apparatenset-up compleet kunt opzetten in de External Instruments-sectie, onafhankelijk van een song of project. Dus als je studio verandert, kun je dit snel aanpassen. Zo voorkom je foutmeldingen in bestaande songs over dat bepaalde instrumenten niet meer gevonden kunnen worden of dat er zaken ontbreken. Je kunt ook een offset-tijd instellen, zowel voor mididata als voor audio, om altijd exact op de tel opnamen te kunnen maken. De midiclock-functie is strak en laat midi-apparaten keurig meelopen, ook wanneer je verderop in een song met afspelen begint.

Slim bedacht is ook dat je een extern apparaat als controller, geluidsmodule of invoerapparaat kunt aanwijzen. Zo voorkom je mididata-loops, en kun je controllers en invoerapparaten aan afzonderlijke sporen toekennen. Controllers laten zich bovendien razendsnel toewijzen aan plug-ins en instrumentparameters, en ook dit onthoudt Studio One song-onafhankelijk en per plug-in. Zo heb je bijvoorbeeld het filter en resonantie van

een virtueel instrument altijd onder dezelfde knop zitten, aan welk nummer je ook werkt. En het toewijzen gaat zeer eenvoudig: open de plug-in, zet de control edit-knop aan, draai aan de gewenste parameter en vervolgens aan de knop waaraan je deze wilt toekennen.

Eindstreep

Na enkele weken werken met Studio One 2.5 bevat het programma uitstekend. Dit is een jonge maar uitgebalanceerde daw, en dat biedt erg veel voordelen. Ik was met name onder de indruk van de geluidskwaliteit. Het mixen van veel sporen, of dat nu audio of virtuele instrumenten betreft, verloopt soepel en levert een heldere mix op, die in het laag goed overeind blijft en vooral steeds gedetailleerd blijft klinken.

Hetzelfde geldt voor de meegeleverde (een kleine 30) plug-ins. De equalizers en

compressors bijvoorbeeld klinken erg goed. Ook zijn er veel nuttige plug-inketens die je als een preset op inserts van tracks kunt laden. Mijn ervaring was dat je na het kiezen van een passende preset-combi weinig meer hoeft te tweakten om alles lekker en strak te laten klinken. Op de een of andere manier blijft de mix altijd overeind en klinkt het ook warm en diep.

Daarnaast is er de workflow: je kunt zowat alles slepen en droppen en dat werkt heerlijk snel. Maar soms zie je door de vele bomen het bos niet meer; er zijn vaak meerdere wegen om iets gedaan te krijgen.

Conclusie

Studio One heeft echt indruk op me gemaakt, maar er zijn ook minpuntjes. Zo moet ik bijvoorbeeld erg wennen aan de automatische selectie van de opnameknop en koppeling daarvan aan de direct monitoring-functies. Ook een gemis is dat Studio One geen tempo kan berekenen aan de hand van een geïmporteerde loop met markers op de begin- en eindmaat. Bij loops afkomstig van Live wordt de bpm wel meegenomen. Relatief is het ook nog een jong programma, dus hier en daar treedt er weleens een probleempje op. Bijzonder fijn in de Professional-versie zijn de integratie van Melodyne en de bijzondere complete projectmogelijkheden met onder meer ddp-export. Studio One 2.5 is een serieuze speler in de daw-markt en heeft veel te bieden, voor zowel thuisproducers als professionals. Voor zover daar tegenwoordig nog onderscheid tussen bestaat! ■

HET OORDEEL

- +**
  - workflow
  - geluidskwaliteit plug-ins en mix engine
  - macrofuncties
  - projectoptie
- - kleine bugs in een aantal functies
  - geen tempodetectie van geïmporteerde audioparts